

SOCIALMINISTERIET

Folketingets Socialudvalg

Departementet

Holmens Kanal 22
1060 København K

Dato: 29. april 2005

Tlf. 3392 9300

Fax. 3393 2518

E-mail sm@sm.dk

Jet, jhk J.nr. 601-31

Under henvisning til Folketingets Socialudvalgs brev af den 14. april 2005 følger hermed - i 5 eksemplarer - socialministerens svar på spørgsmål nr. 157 ad L 38

Spørgsmål nr. 157:

”Ministeren bedes kommentere henvendelse fra Københavns Amt, jf. L 38 – bilag 17.”

Svar:

I henvendelse fra Københavns Amt opstilles fire ændringsforslag:

1. *Regionalt forsynings- og udviklingsansvar.* Det skal fremgå af loven, at regionen har et forsynings- og udviklingsansvar. Bestemmelsen om, at regionen kun har hjemmel til at drive tilbud, kommunerne har bestilt i de årlige rammeaftaler, skal ophæves.
2. *Ny samarbejdsstruktur.* Bestemmelserne om rammeaftalerne skal justeres, således at regionsråd og kommunalbestyrelser i kontaktudvalget en gang i hver valgperiode beslutter en udviklingsplan, der fastlægger udviklingen af og opgavefordelingen på det samlede socialområde i regionen. Kontaktudvalget skal tilstræbe enighed, men udviklingsplanen og opgavefordelingen fastlægges ved simpelt flertal mellem kontaktudvalgets medlemmer, dvs. mellem kommunerne.

Med udgangspunkt i udviklingsplanen planlægger regionen og kommunerne kapaciteten. Udviklingsplanen suppleres af 1-årige rammeaftaler, hvor kommunalbestyrelse og regionsråd på baggrund af en redegørelse fra kommunen indgår aftale om forventet forbrug af pladser og andre ydelser, som fx specialrådgivning og delegering af myndighedslignende opgaver. Rammeaftalerne indgås bilateralt mellem regionsråd og kommuner.

3. *Planlagt decentralisering.* Bestemmelserne om, at kommunerne til enhver tid kan overtage et regionalt tilbud, skal ændres, således at dette drøftes hvert fjerde år i forbindelse med kontaktudvalgets aftaler om opgavefordeling, og aftaler om overtagelse skal være i overensstemmelse med den aftalte opgavefordeling. En kommunal overtagelse skal være skrevet ind i de 4-årige aftaler, som vedtages med

simpelt flertal i kontaktudvalget. En forudsætning for en kommunal overtagelse vil desuden være, at borgere fra beliggenhedskommunen optager mindst 80 pct. af institutionens pladser.

4. *Lige og frie konkurrencevilkår.* Alle leverandører på det specialiserede socialområde skal have de samme vilkår for at udbyde tilbud på det specialiserede socialområde.

Det indebærer, at loven skal ændres så:

- Regionen får mulighed for at igangsætte initiativer og tilbud af egen drift
- Der etableres en gennemsigtig og retfærdig takststruktur med sammenlignelige priser for sammenlignelige ydelser. Regionen kan som den største leverandør af specialiserede tilbud pålægges særlige myndighedslignende opgaver. Der skal sikres en selvstændig og realistisk finansiering heraf, så regionens priser ikke bliver ukonkurrencedygtige. Det kan fx ske som en abonnementsordning for kommunerne, hvor man betaler et grundbidrag hvert år for specialrådgivning mv.
- Der tilvejebringes særskilt finansiering af regionens forsynings- og udviklingsansvar gennem fx et fast kommunalt udviklingsbidrag, der giver regionen et økonomisk grundlag for at udøve den overordnede koordinering og udvikling på området.
- Regionen skal eje sine tilbud. Ved kommunal overtagelse ifm. de 4-årige udviklingsplaner skal kommunen betale for overtagelsen – bygninger, inventar, udstyr mv.

Ad ændringsforslag nr. 1: Regionalt forsynings- og udviklingsansvar

Forslaget indebærer, at regionerne får et myndighedsansvar på det sociale område. Hermed går forslaget imod hele formålet med kommunalreformen på det sociale område, nemlig at samle hele myndigheds-, forsynings- og finansieringsansvaret i kommunerne. Herunder hører også ansvaret for, at der løbende udvikles tilbud, som modsvarer borgernes behov. Regionerne kommer til at agere på markedsvilkår, og vil ligesom andre leverandører være interesserede i at kunne tilbyde pladser, som kvalitativt kan leve op til efterspørgslen. Jeg kan derfor ikke gå ind for et ændringsforslag som det foreslåede.

Ad ændringsforslag nr. 2: Regionalt forsynings- og udviklingsansvar

Det fremgår af lovforslaget, at der årligt skal indgås en rammeaftale mellem regionen og kommunerne i regionen. Rammeaftalen skal bl.a. indeholde det samlede antal pladser og tilbud, regionsrådet det kommende år stiller til rådighed for kommunerne i regionen fordelt på målgrupper samt aftaler om hvilken specialrådgivning regionsrådet – med udgangspunkt i den indholdsmæssige opgavevaretagelse i de regionale tilbud - stiller til rådighed for

kommunalbestyrelserne. Rammeaftalen skal suppleres med overslag over behov for regionale tilbud til brug for det kommunale forsyningsansvar i de følgende tre budgetoverslagsår.

Rammeaftalen indgås mellem regionsrådet og alle kommunalbestyrelser i regionen.

Det er min opfattelse, at der hermed er skabt et langt mere fleksibelt og fremadrettet system, end det man vil opnå med amtets ændringsforslag om en ny samarbejdsstruktur, hvorefter man kun én gang i hver valgperiode fastlægger en 4-årig udviklingsplan, som suppleres med årlige rammeaftaler, som indgås bilateralt mellem regionsråd og kommuner. Det er vigtigt, at planlægning og udmøntning ikke skilles ad.

Jeg kan derfor ikke gå ind for et ændringsforslag som det foreslåede.

Ad ændringsforslag nr. 3: Planlagt decentralisering

Ordningen i lovforslagets kapitel 33 om en beliggenhedskommunes overtagelse af regionale tilbud bygger på, at det er et sigte med kommunalreformen på det sociale område, at der skal ske en fortsat glidende decentralisering til kommuner. Der ligger således en forudsætning om, at den pågældende kommune er forpligtet til at overtage sådanne tilbud, når kommunen er klar til det. Dette ligger i naturlig forlængelse af kommunalreformens mål om, at de sociale opgaver i højere grad skal løses i nærmiljøet og i tæt samspil med de almindelige tilbud.

Med henblik på at sikre, at kommunerne rent faktisk også overtager regionale tilbud – og at kommunalreformens tanker om decentralisering realiseres – indeholder § 186 en bestemmelse om, at regionsrådet på en beliggenhedskommunes anmodning skal udarbejde et udkast til aftale mellem regionsrådet og kommunalbestyrelsen i beliggenhedskommunen om overtagelse af det regionale tilbud, ligesom § 187 indeholder en bestemmelse om, at kontaktudvalget mindst én gang i hver valgperiode skal drøfte, om der i regionen er tilbud, der kan overgå til en beliggenhedskommunes ansvar.

Derudover fremgår det af bemærkningerne til § 6, at kommunal overtagelse af regionale tilbud skal indgå som et element i de årlige rammeaftaler.

Jeg finder det ikke hensigtsmæssigt at fastsætte som betingelse for en beliggenhedskommunes overtagelse af et regionalt tilbud, at borgere fra kommunen skal optage mindst 80 % af tilbuddets pladser. Allerede i dag køber og sælger kommuner løbende pladser til hinanden, og det vil ikke ændre sig i den nye struktur. Det ser jeg kun som en fordel, for det er vigtigt, at der er en bred vifte af tilbud, således at den enkelte kommune og borger har størst mulig sikkerhed for at få det helt rigtige tilbud.

Et ændringsforslag som det foreslåede vil modvirke sigtet med kommunalreformen, og jeg kan derfor ikke gå ind for et sådant forslag.

Ad ændringsforslag nr. 4: Lige og frie konkurrencevilkår

Forslaget om, at regionerne skal have mulighed for at igangsætte initiativer og tilbud af egen drift indebærer, at regionerne får et myndighedsansvar på det sociale område. Hermed går forslaget imod hele formålet med kommunalreformen på det sociale område, nemlig at samle hele myndigheds-, forsynings- og finansieringsansvaret i kommunerne. Herunder hører også ansvaret for, at der løbende udvikles tilbud, som modsvarer borgernes behov. Regionerne kommer til at agere på markedsvilkår, og vil ligesom andre leverandører være interesserede i at kunne tilbyde pladser, som kvalitativt kan leve op til efterspørgslen.

Jeg er enig i, at der skal etableres en gennemsigtig og retfærdig takststruktur med sammenlignelige priser for sammenlignelige ydelser. Det sikrer lovforslaget gennem bestemmelsen i § 14 om, at der skal oprettes en landsdækkende tilbudsportal over samtlige kommunale og regionale tilbud samt alle godkendte private tilbud på det sociale område. Tilbudsportalen skal skabe sammenlignelighed mellem tilbud og udgifter til tilbuddene. Der vil desuden i næste samling blive fremsat et forslag om ændring af de mellemkommunale refusionsregler, som sikrer målsætningen om, at der skal betales den reelle pris, så der bliver lige konkurrencevilkår.

I forbindelse med den årlige rammeaftale fastlægges omfanget af og prisen for regionens ydelse af specialrådgivning til kommunerne. Det er op til kommunerne og regionen, om de vil aftale en takst for hver ydelse kommunerne benytter sig af, eller om de vil aftale en generel trækingsret, fx således at borgerne kan henvende sig direkte til regionale tilbud og få specialrådgivning.

Det er som nævnt kommunalbestyrelsens ansvar, at der udvikles tilbud, der modsvarer borgerens behov. Regionerne får et ansvar for en løbende faglig udvikling af indholdet i de regionalt drevne tilbud svarende til udviklingen i behovene. Det gælder såvel i forhold til udvikling i behovene hos allerede optagne borgere som i forhold til evt. helt nye typer af behov, der fordrer udvikling af nye tilbud. Det svarer til det udviklingsansvar, som også private leverandører kan pålægges gennem kontrakter med dem. Udgiften hertil skal indregnes i taksterne, og ikke gennem en særskilt finansiering til regionerne, som dermed ville favorisere disse i forhold til private leverandører.

Det sidste element i ændringsforslag nr. 4 fra Københavns Amt er, at regionen skal eje sine tilbud, og at en beliggenhedskommune skal betale for overtagelsen. Det fremgår af Indenrigs- og Sundhedsministeriets udkast til forslag til lov om visse proceduremæssige spørgsmål i forbindelse med kom-

munalreformen, at for de tilbud, der overføres i medfør af denne lov – på det sociale område døgntilbud for børn og unge med sociale eller adfærdsmæssige problemer – overtager kommunalbestyrelsen aktiver og passiver, rettigheder og pligter samt ansatte knyttet til tilbuddet. Jeg finder ikke, at der bør gælde andre regler for de regionale tilbud, som overtages efter 1. januar 2007. Derfor fremgår det også af lovforslaget, at de amtskommunale tilbud, regionerne overtager, overtages på det vilkår, at de senere kan overtages af beliggenhedskommunerne.

Samlet finder jeg, at et ændringsforslag som det foreslåede vil modvirke sigtet med kommunalreformen. Jeg kan derfor ikke gå ind for et sådant forslag.

Eva Kjer Hansen

/Aksel Meyer